

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Jana Dvořáka v právní věci žalobců: **a) E. J., b) R. J., c) J. J., d) R. J., e) K. J., a f) K. J.**, zast. JUDr. Vlastimilem Trojanem, advokátem, se sídlem Praha 10, Daliborova 648/10, proti žalovanému: **Český úřad zeměměřický a katastrální**, se sídlem Praha 8, Pod Sídlištěm 1800/9, o kasační stížnosti žalobce K. J., proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 3. 2006, č. j. 6 Ca 262/2004 – 75,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce ad f) **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Českého úřadu zeměměřického a katastrálního (dále jen „žalovaný“) ze dne 14. 6. 2004, č. j. 3064/2004-14/R, (dále jen „rozhodnutí žalovaného“) bylo zamítnuto odvolání žalobců proti rozhodnutí Zeměměřického a katastrálního inspektorátu v Českých Budějovicích (dále jen „ZKI“ nebo „správní orgán I. stupně“) ze dne 23. 4. 2004, č. j. O-16/202/2004, (dále jen „rozhodnutí správního orgánu I. stupně“) a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Předmětem správního řízení, v němž žalovaný vydal zmíněné rozhodnutí, byl návrh žalobce ad f) ze dne 23. 3. 2004 na obnovu správního řízení ukončeného rozhodnutím odvolacího orgánu, tj. Zeměměřického a katastrálního inspektorátu v Českých Budějovicích ze dne 16. 3. 2004, č. j. O-12/54/2004, (dále jen „rozhodnutí ZKI ze dne 16. 3. 2004“), kterým tento odvolací orgán zrušil rozhodnutí Katastrálního úřadu v Táboře ze dne 1. 12. 2003, č. j. OR-24/2003-308/4, (dále jen „KÚ“ a „rozhodnutí KÚ ze dne 1. 12. 2003“).

Předmětem správního řízení, v němž byla posledně dvě uvedená rozhodnutí vydána a jehož obnovy se žalobce ad f) domáhal, byl návrh žalobců doručený KÚ v Táboře dne 17. 2. 2003, ve kterém byla obsažena opětovná žádost o provedení opravy zákresu hranice mezi pozemky označenými podle katastru nemovitostí jako stavební parcela č. 34/1 a pozemková parcela č. 441 v katastrálním území S. S. u S.. Tento návrh na opravu chybného údaje katastru nemovitostí KÚ v Táboře, jako správní orgán I. stupně, v řízení o návrhu na opravu chyb podle § 8 zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky, v platném znění (dále jen „katastrální zákony“) posoudil věcně, když nevyhověl předtím projevenému nesouhlasu žalobce ad f) s neprovedením opravy údajů katastru nemovitostí ze dne 28. 4. 2003 a rozhodl tak, že „zákres hranice mezi stavební parcelou č. 34/1 a pozemkovou parcelou č. 441 dle katastru nemovitostí v katastrálním území S. S. u S. se v katastrální mapě nemění“. Proti tomuto rozhodnutí KÚ v Táboře ze dne 1. 12. 2003 podal žalobce ad f) odvolání, na jehož základě v odvolacím řízení ZKI v Českých Budějovicích svým rozhodnutím ze dne 16. 3. 2004 toto věcné rozhodnutí KÚ v Táboře zrušil, když dospěl k závěru o tom, že řízení ve věci opravy chyb nemělo být vůbec zahájeno z důvodu existence překážky rei iudicatae. Důvodem byla skutečnost, že o navrhované opravě chyb bylo již jednou pravomocně rozhodnuto, když ve věci opravy zákresu hranice parcel st. p. 34/1 a p. p. 441 vydal KÚ v Táboře dne 16.10.2000 rozhodnutí pod č. j. OR 24/00-II, (dále jen „rozhodnutí KÚ ze dne 16. 10. 2000“), které ZKI v Českých Budějovicích rozhodnutím ze dne 17. 1. 2001, č. O-78/432/2000, (dále jen „rozhodnutí ZKI ze dne 17. 1. 2001“) potvrdil a odvolání žalobce ad f) proti němu zamítl.

Proti rozhodnutí žalovaného týkajícího se návrhu na povolení obnovy řízení podali včas žalobci žalobu, kterou doplnili v několika podáních, a to ze dne 25. 11. 2004, dále v podání z blíže neuvedeným datem, označeným jako „K jednání u Městského soudu v Praze – oddůvodnění petitu žaloby“, obsaženém na čl. 51 soudního spisu, a v podání ze dne 31. 3. 2005. Vedle podrobného popisu průběhu již výše zmíněných předchozích správních řízení namítli, že v době, kdy probíhalo řízení o opravě chyb, ukončené pravomocným rozhodnutím ZKI ze dne 17. 1. 2001, nebyly a nemohly být žalobcům ještě známy později nalezené originály archivních dokumentů, a to „doklad orig. mapy SK z 8/4 2002, který spolu s orig. zápisem 1. vkladu v gruntovní knize a dalšími archivními doklady dokazují, že zákres hranic od počátku je v souladu se zákresem hranic v pozdějších kat. mapách až do r. 2000, tj. před provedenou opravou KP – viz znalecký posudek odst. C1a“. Právě tyto nové doklady byly posouzeny znaleckým posudkem č. 2557-1/2003 Ing. Z. K. ze dne 30. 1. 2003, (znalcem z oboru geodézie a kartografie). K tomu žalobci výslovně uvedli, že „v době po vydání prvostupňového rozhodnutí KP (tj. zřejmě „KÚ v Táboře“ – poznámka soudu), č. j. OR-2/00II z 16/10 2000, nebyly a nemohly být ještě známy později nalezené originály archivních dokumentů“. Rozsáhlá žaloba dále obsahovala věcné námitky žalobců včetně označených důkazů směřujících, jak proti rozhodnutím vydaným v řízení o opravě chyb ukončeném rozhodnutím ZKI ze dne 17. 1. 2001, tak zároveň i v řízení o jejich další žádosti o opravu chyb, ukončeném výše zmíněným zrušujícím rozhodnutím ZKI ze dne 16. 3. 2004. Žalobci namítli, že v žádosti o obnovu řízení zopakovali všechny své námitky z předchozího správního řízení a jak správní orgán I. stupně tak i žalovaný nepostupovaly v souladu se zákonem, přičemž žalovaný jako odvolací orgán převzal tvrzení a závěry z předcházejících rozhodnutí, aniž by si „ověřil jejich správnost nebo posoudil např. uplatnění námitky na předložení orig. dokladů vyvracejících tvrzení o chybném překreslení části mapy PK, vzniku geodetických chyb, které v té době byly z posice laika – účastníka nepostřehnutelné a vedly až k vydání vadného a protiprávního rozhodnutí“. Žalovaný ve svém rozhodnutí použil účelové citace a argumenty podporující závěry prvostupňového rozhodnutí

a nezdůvodnil námitky uplatněné v odvolání nebo je přešel „mlčením“. Vedle věcných námitek proti rozhodnutím vydaným v řízení o opravě chyb, které předcházely řízení, v němž bylo žalované rozhodnutí vydáno, uvedli žalobci i tvrzení o nicotnosti rozhodnutí ZKI ze dne 17. 1. 2001 z důvodů „vad výroku“. Žalovanému dále vytknuli, že „z úřední povinnosti“ nepřezkoumal věcnou správnost, zákonnost a pravdivost „napadeného tvrzení ZKI jak ve věcné části, tak i tvrzení bez doložení hodnověrným dokladem a které je tudíž nepřezkoumatelné a z jehož obsahem se ČÚZK ztotožnil v rozporu se zák. 71/67 Sb. § 32“, dále že žalovaný stejně jako správní orgán I. stupně neumožnily účastníkovi seznámit se s podklady rozhodnutí před jeho vydáním a tím jej zbavily i možnosti vyjádřit se ke skutečnostem, které žalobci bez vlastní viny nemohli uplatnit v původním řízení, dále že žalovaný nepřezkoumal konstatování správně orgánu I. stupně o tom, že řízení pravomocně ukončené rozhodnutím ZKI ze dne 17. 1. 2001 nezrušil jako nedůvodné pro vady výroku a pro nicotnost a konečně, že napadeným rozhodnutím byli žalobci zkráceni na svých právech, neboť došlo ke zmenšení „obrazce a výměry jejich parcel, k chybnému určení výměry p. p. 441“ a to vše v důsledku „neoprávněné změny obrazce vlastnických hranic“. Žalobci navrhli, aby soud zrušil žalované rozhodnutí a všechna rozhodnutí jemu předcházející, věc vrátil orgánu I. stupně k rozhodnutí tak, že se povoluje obnova řízení, a přikázal správnímu orgánu I. stupně, aby o věci dále jednal.

Městský soud žalobu zamítl a rozhodl o tom, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, přičemž v odůvodnění rozsudku k námitkám žalobců předně zdůraznil, že je třeba rozlišovat přezkumné soudní řízení, jehož předmětem je rozhodnutí o žádosti na provedení opravy zákresu sporné hranice pozemků, od přezkumného soudního řízení týkajícího se rozhodnutí, jímž bylo rozhodováno o žádosti o obnovu řízení podle ustanovení § 62 zákona č. 71/1967 Sb., správního řádu, v platném znění (dále jen „správní řád“), přičemž v přezkumném řízení ohledně rozhodnutí o žádosti o opravu sporné hranice soud přezkoumává, zda bylo o této žádosti rozhodnuto v řádně provedeném řízení v souladu s příslušnými právními předpisy, avšak v případě rozhodnutí o žádosti o obnovu řízení je soud oprávněn posoudit jen otázku, zda byly či nebyly dány důvody pro povolení obnovy stanovené v ustanovení § 62 odst. 1 správního řádu, když ani příslušný správní orgán není oprávněn pro své rozhodnutí o žádosti o obnovu řízení zvažovat jiné než zákonné důvody pro povolení obnovy. Tento základní právní názor zdůraznil městský soud ve svém rozsudku ještě jednou, když uvedl, že nesouhlas žalobců s hodnocením provedených zjištění správních orgánů, popř. zákonnosti jejich postupu a rozhodnutí, nemohou být důvodem povolení obnovy, ale tento nesouhlas by mohl být namítán pouze v žalobě podané proti pravomocnému rozhodnutí týkajícího se žádosti o opravu chyb. Na základě tohoto právního názoru a na základě skutečností zjištěných ze správního spisu dospěl městský soud k závěru o tom, že nebyly dány důvody obnovy podle § 62 odst. 1 písm. a) – e) správního řádu. Ze správního spisu totiž soud zjistil, že již v žádosti o doplnění a opravu údajů vlastnické hranice v katastrální operátu ze dne 17. 2. 2003, kterým bylo zahájeno řízení o opravě chyb, v němž bylo vydáno rozhodnutí KÚ v Táboře ze dne 1. 12. 2003, a následně i zrušující rozhodnutí ZKI ze dne 16. 3. 2004, byly obsaženy již zmíněné „nově nalezené archivní doklady“ a rovněž i výše uvedený znalecký posudek č. 2557-1/2003 ze dne 30.1.2003, přičemž tyto podklady byly k žádosti dokonce přiloženy. Navíc v odůvodnění rozhodnutí KÚ v Táboře ze dne 1. 12. 2003 vydaném v řízení o této žádosti, byly zmiňovány doklady předložené žalobci a to citovaný posudek, náčrt, zaměření poloh hranic dotčených parcel v terénu vyhotovených firmou G. E., s. r. o., ze dne 26. 7. 2001, doplněný hodnotami výměr parcel zjištěných výpočtem, kopie mapy stabilního katastru pořízené ve Státním ústředním archivu v Praze, dva listy překladu zápisu z „Gruntovní knihy“ a kopie dalších dokumentů uložených ve Státním archivu v Praze. Tyto

doklady, jakož i další žalobci předložené doklady v řízení o žádosti o opravu zákresu sporné hranice, jsou součástí správního spisu. Z této skutečnosti městský soud dovodil, že uvedené důkazy a skutečnosti, kterými žalobci svoji žádost o změnu zákresu sporné hranice podanou dne 17. 2. 2003 odůvodňovali, sami správními orgány předkládali; znali proto všechny skutečnosti, na základě kterých bylo rozhodováno. Protože skutečnosti a důkazy, kterých se žalobci v žalobě dovolávali, byly jimi uplatněny již v žádosti o opravu sporné hranice, o které bylo pravomocně rozhodnuto v řízení pravomocně skončeném rozhodnutím ZKI v Českých Budějovicích, o jehož obnovu žalobci v tomto řízení usilovali, nelze posuzovat, zda byly či nebyly tyto důkazy a skutečnosti v původním řízení náležitě zhodnoceny. Žalobci totiž v případě nesouhlasu s pravomocným rozhodnutím měli možnost podat proti tomuto pravomocnému rozhodnutí žalobu ke správnímu soudu, a proto nebyly dány zákonné podmínky pro povolení obnovy podle ustanovení § 62 odst. 1 písm. a) správního řádu. Městský soud se dále zabýval tím, zda nebyly dány další důvody pro obnovu řízení uvedené v § 62 odst. 1 písm. b), c), d) a e) správního řádu. Dospěl k závěru, že žalobcům nebylo znemožněno realizovat jejich právo vyjádřit se k podkladům rozhodnutí i ke způsobu jeho zjištění, popř. navrhnout jeho doplnění, neboť v daném případě bylo již o sporné hranici v minulosti rozhodováno. Protože důkazy a skutečnosti, jimiž žalobci svoji žádost o změnu zákresu sporné hranice ze dne 17. 2. 2003 odůvodňovali, sami správními orgány předkládali, znali proto všechny skutečnosti, na základě kterých bylo rozhodováno a měli možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí ve věci, a to nejméně v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, což využili. Rovněž v odvolání mohli navrhnout další nové skutečnosti a důkazy, přičemž v průběhu celého řízení měli možnost nahlédnout do správního spisu z vlastní iniciativy. Proto nebyl dán důvod obnovy řízení podle § 62 odst. 1 písm. c) správního řádu. Městský soud se dále zabýval - z hlediska hodnocení zákonných předpokladů pro obnovu řízení uvedených v § 62 odst. 1 písm. d) správního řádu - tvrzením žalobce ad f), obsaženém v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně o tom, že se v dané záležitosti „setkal osobně s podrážděností jednání“ a „řada pracovníků má k případu averzi“. V těchto obecných tvrzeních městský soud důvod pro naplnění zákonných předpokladů pro obnovu řízení uvedených v § 62 odst. 1 písm. d) správního řádu neshledal. Rovněž nebyl dán důvod obnovy podle § 62 odst. 1 písm. e) správního řádu, když z hlediska tohoto zákonného důvodu obnovy se musí jednat o důkazy, o které se rozhodnutí skutečně opírá, přičemž nelze namítat jakýkoliv důkaz, který byl při řízení proveden, ale pouze takový, který stojí v základu rozhodnutí. Dále je pro naplnění tohoto zákonného důvodu obnovy řízení nutné zjistit skutečnost, že rozhodnutí bylo dosaženo trestným činem, přičemž tento trestný čin musí být spáchán právě se záměrem docílit určitého rozhodnutí správního orgánu, které je důsledkem takového jednání. Tento zákonný důvod rovněž dán nebyl, neboť žalobci nedoložili a nebylo ani nijak zjištěno, že původní rozhodnutí se opírá o důkazy, které se ukázaly nepravdivými, nebo že by rozhodnutí bylo dosaženo trestným činem. Námitky žalobců o údajné „nepravdivosti stavu v listu vlastnictví LV 191 změnou vlastnické hranice st. p. 34/1 a její výměry a z toho vzniklé škody ohrožením vlastní stavby“ a o „nepravdivém stavu určení parcel vlastníků LV 527 v důsledku neúplného měření“, které žalobci dokládali již zmíněnými listinami a znaleckým posudkem a zdůvodňovali tím návrh na opravu předmětné hranice v katastrálním operátu, vč. namítaného nesprávného posouzení těchto tvrzení a těchto listinných důkazů, není zákonným důvodem obnovy řízení, neboť se jedná o námitky, které by musely být zvažovány pouze v přezkumném soudním řízení o žalobě podané proti pravomocnému rozhodnutí ZKI ze dne 17. 1. 2001.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce ad f) (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, v níž předně uvedl, že se dovolává práva na spravedlivý proces podle Listiny základních práv a svobod (její čl. 36), neboť správní orgány všech stupňů jej poškodily

na jeho vlastnickém právu. Odůvodnění napadeného rozsudku vychází z předpokladu správnosti zjištění skutkového stavu správními orgány, avšak nepřihlédlo k vadám a pochybením, kterých se tyto orgány dopustily, přičemž tato pochybení a porušení měla vliv na vlastní rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 103a, b, d zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel tyto vady a pochybení konkrétně rozvedl v části II. a III. kasační stížnosti, v nichž opětovně popsal celou historii dané věci od roku 1988, kdy si žalobci nechali zaměřit a vytýčit hranici pozemku v terénu, vzdor řízení o opravě chyb, ukončenému rozhodnutím ZKI ze dne 17. 1. 2001 a řízení o opravě chyb ukončenému rozhodnutím ZKI ze dne 16. 3. 2004, jehož obnovy se stěžovatel domáhal, až do vydání žalovaného rozhodnutí. Uvedl věcné námitky a k nim vztahující se důkazy, o nichž se již obsírně zmínil v žalobě. Opětovně tedy poukázal na zápis v gruntovní knize, na znalecký posudek č. 2557-1/2003 ze dne 30.1.2003, na zaměření provedené firmou G. E. s.r.o. v P. ze dne 26. 7. 2001 a zároveň rovněž opakoval svá tvrzení obsažená nejen v žalobě, ale i v průběhu správního řízení, ukončeném vydáním rozhodnutí ZKI ze dne 16. 3. 2004, jehož obnovy se domáhal. Jedná se zejména o tvrzené porušení § 59 odst. 1 správního řádu, a to v řízení o opravě chyb ukončeném rozhodnutím ZKI ze dne 16. 3. 2004 a dále i porušení ustanovení § 33 správního řádu, když žalobci nebyla dána možnost vyjádřit se k podkladu rozhodnutí i ke způsobu jeho zjištění v tomto řízení. Ve vztahu k namítanému porušení § 33 správního řádu a k názoru žalovaného správního orgánu o tom, že v řízení nebyly shledány žádné nové skutečnosti a že účastník tyto skutečnosti znal, uvedl že „v tomto případě se nejednalo o dokazování známých skutečností, ale z vlastní iniciativy o třikrát písemně (19/1, 24/2, 23/3 2004) požadované nahlédnutí do spisů, což nelze vymáhat násilím, zvláště když je úřad 150 km vzdálen od bydliště účastníka“. Závěrem uvedl, že namítal a odůvodňoval jednotlivé vady, odvolával se proti rozhodnutím a dokazoval konkrétními listinami jako důkaz nesprávnosti tvrzení správních orgánů, tyto „ani v jednom případě neprokázaly jejich nepravdivost nebo nesprávnost a přecházely je mlčením, nepřezkoumatelným vyjádřením nebo nedoloženým spekulativním tvrzením o prvopočáteční chybě, barevném značení, vadnými výroky, apod.“. Stěžovatel během celého řízení od 17. 2. 2003 nedostával žádné odpovědi, nebyl vyzván k jednání a bezvýsledně žádal o nahlédnutí do spisu, tím byl zbaven možnosti účastnit se řízení a závěr soudu, že správní orgán postupoval správně, je „diskriminující“. Soud při jednání neodůvodnil neprovedení důkazů navržených stěžovatelem, ani porušení zákonných ustanovení žalovaným, pouze se omezil na potvrzení účastníka, zda trvá na žalobě a potom na vyjádření zástupce žalovaného. Tyto skutečnosti uvedl stěžovatel v žalobě, ve vyjádření účastníka ke stanovisku žalovaného, přičemž další důkazy a nové skutečnosti byly obsaženy při zahájení jednání soudu advokátkou zastupující žalobce. V doplnění kasační stížnosti poukázal na již dříve tvrzenou nicotnost a vady „nepřezkoumatelnosti výroku“ rozhodnutí KÚ v Táboře ze dne 16. 10. 2000 a rozhodnutí ZKI ze dne 16. 3. 2004. Pokud by bylo rozhodnutí KÚ v Táboře ze dne 16. 10. 2000 nicotné, tak by mělo být zrušeno a řízení by nebylo dotčeno překážkou věci rozhodnuté, o čemž rozhodl ZKI rozhodnutím ze dne 16. 3. 2004. Dále uvedl, že „namítaná nicotnost rozhodnutí je dána také tím, že správní orgán KP (zřejmě KÚ – pozn. soudu) provedl změnu hranic pouze jako vlastníkům LV 191 a vydal též rozhodnutí jen vlastníkům LV 191 a nikoliv již vlastníkům LV 527 jak je uvedeno v odst. 3 důkaz 6 e, f“. Stěžovatel navrhl, aby soud kasační stížností napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Ve vyjádření ke kasační stížnosti se žalovaný vyjádřil ke dvěma okruhům námitek uvedených v kasační stížnosti. V případě námitky týkající se znemožnění účasti stěžovatele na řízení, byl stěžovatel nepochybně považován ve všech stupních proběhlých správních řízení za jejich účastníka a jako takový mohl realizovat svá práva vč. nahlížení do spisů a

vyjádření se k věci, a to v úředních hodinách daného orgánu státní správy zeměměřictví a katastru nemovitostí, aniž by o to musel výslovně žádat, či by ho správní orgán k takovému nahlížení pozval. Dále zdůraznil, že všechna řízení probíhala právě z iniciativy stěžovatele, který podával návrhy na opravu chyb, odvolání a i návrh na obnovu řízení. Uvedené skutečnosti se vztahují i pro řízení před žalovaným, který umožňoval stěžovateli nahlížet do spisu, kdykoliv se dostavil. Dále odkázal na odůvodnění žalovaného rozhodnutí v části týkající se nenaplnění důvody obnovy řízení uvedeného v § 62 odst. 1 písm. c) správního řádu. Předmět řízení opravy chyb byl dán ustanovením § 8 katastrálního zákona a se týkal pouze zjištění předpokladu pro provedení opravy chybného údaje katastru nemovitostí, přičemž toto rozhodnutí opravy chyb nemá vliv na vlastnické právo k dotčeným nemovitostem a má jen pouze evidenční účinky. Navrhl, aby kasační stížnost byla zamítnuta jako nedůvodná.

Nejvyšší správní soud vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti, přezkoumal napadené rozhodnutí a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná (§ 109 odst. 2, 3, § 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel se ve správním řízení, v němž bylo vydáno žalované rozhodnutí, domáhal návrhem doručeným správnímu orgánu I. stupně dne 24. 3. 2004 obnovy řízení (§ 62 odst. 1 správního řádu), jehož předmětem byla opětovná jeho žádost o provedení opravy zákresu hranice mezi pozemky označenými podle katastru nemovitostí jako stavební parcela č. 34/1 a pozemková parcela č. 441 v katastrálním území S. S. u S.. Řízení o návrhu na tuto obnovu bylo skončeno pravomocným rozhodnutím ZKI v Českých Budějovicích ze dne 16. 3. 2004, kterým bylo z důvodu překážky rei iudicatae zrušeno předchozí věcné rozhodnutí o této žádosti na opravu chyb vydané KÚ v Táboře dne 1. 12. 2003. Mezi stěžovatelem a žalovaným v řízení o žalobě nebylo sporu o tom, že stěžovatel se svým návrhem doručeným správnímu orgánu I. stupně dne 24. 3. 2004 domáhal obnovy řízení, ve kterém ZKI svým rozhodnutím o odvolání proti věcnému rozhodnutí o návrhu na opravu chyb (rozhodnutí KÚ v Táboře ze dne 1. 12. 2003) zrušil toto předchozí věcné rozhodnutí, přičemž vyslovil právní závěr, že toto správní řízení o opravě chyb v katastrálním operátu, zahájené na základě již zmíněné opětovné žádosti stěžovatele, nemělo být vůbec zahájeno vzhledem k překážce rei iudicatae. Důvodem byla skutečnost, že o tomto předmětu správního řízení rozhodoval v předchozím řízení KÚ v Táboře (rozhodnutí ze dne 16. 10. 2000) a jako odvolací orgán ZKI v Českých Budějovicích (rozhodnutí ze dne 17. 1. 2001) již jednou a nelze vést podruhé rozhodnutí se stejným předmětem řízení. Stěžovatel měl samozřejmě právo podat návrh na obnovu správního řízení, ukončeného již zmíněným zrušujícím rozhodnutím ZKI ze dne 16. 3. 2004. Základním pochybením stěžovatele však byla skutečnost, že v návrhu na obnovu tohoto řízení uplatnil námitky a navrhl důkazy, které se týkaly zejména věcného zpochybnění správních rozhodnutí vydaných v předchozím řízení o opravě chyb, ukončeném rozhodnutím ZKI ze dne 17. 1. 2001. Tyto věcné námitky pak žalobce uvedl i v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně, posléze v žalobě proti žalovanému rozhodnutí a v podstatě i v kasační stížnosti. Stěžovatel si i přes důkladné vysvětlení podané mu v odůvodnění rozsudku městského soudu zřejmě neuvědomil smysl a význam rozhodnutí o obnově řízení podle § 62 správního řádu a rozdíl tohoto institutu od přezkumného soudního řízení, jehož předmětem bylo rozhodnutí o žádosti na provedení opravy zákresu sporné hranice pozemků. Proto Nejvyšší správní soud považuje za nutné se zabývat touto otázkou i v rozhodnutí o kasační stížnosti.

Obnova řízení na základě návrhu účastníka správního řízení je podle § 62 správního řádu mimořádným opravným prostředkem, který za předem vymezených zákonných

podmínek taxativně uvedených v tomto ustanovení umožňuje zásah do existence pravomocného rozhodnutí správního orgánu. Řízení o obnově má dvě stadia: 1. řízení o povolení obnovy („iudicium rescindens“), ve kterém správní orgán pouze posuzuje, zda jsou splněny podmínky obnovy řízení a rozhoduje o jejím povolení; 2. obnovené řízení („iudicium rescissorium“), v němž se teprve po pravomocně povolené obnově řízení znovu rozhoduje ve věci, o které již bylo rozhodováno v původním řízení. V prvním stadiu řízení o obnově na základě návrhu účastníka správního řízení („iudicium rescindens“) se správní orgán může proto zabývat pouze otázkami uvedenými v ust. § 62 odst. 1 písm. a) až e), přičemž zákon mu nedává možnost zabývat se věcným přezkoumáním rozhodnutí vydaných v řízení, jehož obnovu účastník navrhuje (v dané věci řízení ukončené vydáním rozhodnutí ZKI ze dne 16. 3. 2004) a tím spíše není oprávněn přezkoumávat ani rozhodnutí vydané v dřívějším správním řízení (v dané věci řízení ukončené rozhodnutím ZKI ze dne 17. 1. 2001).

Podle ustanovení § 62 odst. 1 správního řádu ve znění platném a účinném v době vydání žalovaného rozhodnutí, se na návrh účastníka obnoví řízení před správním orgánem ukončené pravomocným rozhodnutím, jestliže a) vyšly najevo nové skutečnosti nebo důkazy, které mohly mít podstatný vliv na rozhodnutí a nemohly být v řízení uplatněny bez zavinění účastníka řízení; b) rozhodnutí záviselo na posouzení předběžné otázky, o níž bylo příslušným orgánem rozhodnuto jinak; c) byla nesprávným postupem správního orgánu účastníkovi řízení odňata možnost účastnit se řízení, mohlo-li to mít podstatný vliv na rozhodnutí a nemohla-li náprava být sjednána v odvolacím řízení; d) rozhodnutí bylo vydáno vyloučeným orgánem (§ 9 a § 13), mohlo-li to mít podstatný vliv na rozhodnutí a nemohla-li náprava být sjednána v odvolacím řízení; e) rozhodnutí se opírá o důkazy, které se ukázaly nepravdivými, nebo rozhodnutí bylo dosaženo trestným činem.

Z uvedených důvodů je nutné nahlížet na institut obnovy řízení zcela jiným pohledem, než na možnost přezkoumání rozhodnutí správního orgánu I. stupně v odvolacím řízení. Zmíněná „mimořádnost“ řízení o návrhu na obnovu vyplývá ze skutečnosti, že uplatnění institutu obnovy řízení přichází až proti rozhodnutím, jenž již nelze napadnout řádnými opravnými prostředky. Je nutné si totiž uvědomit, že ve vztahu k možnosti přezkoumání pravomocných správních rozhodnutí je nutné přihlížet k principu právní jistoty, protože každá změna či zrušení takového pravomocného správního rozhodnutí zcela nepochybně představuje mimořádný zásah do existujícího právního vztahu. Právě proto zákonodárce v zájmu zajištění tohoto principu vymezil zákonné podmínky, které jsou zákonným důvodem pro povolení obnovy řízení. Tyto konkrétní důvody jsou specifikovány ve výše citovaném ustanovení § 62 odst. 1 pod písm. a) – e) správního řádu. Pokud tedy navrhovatel uplatní v návrhu na obnovu řízení jiné důvody, než které jsou uvedeny v citovaném ustanovení správního řádu, nemůže být právě s ohledem na zachování zmíněného principu právní jistoty úspěšný. Takový navrhovatel nemůže ani s úspěchem tvrdit, že mu bylo upřeno právo na spravedlivý proces podle Listiny základních práv a svobod (čl. 36), jak to v dané věci tvrdil i stěžovatel. A to tím spíše, když měl právo na poskytnutí plné ochrany v přezkumném soudním řízení, protože nic mu nebránilo, aby využil institutu žaloby proti rozhodnutím vydaným ve správních řízeních předcházejících správnímu řízení, jehož předmětem byl návrh na obnovu. Ochrana práv účastníka řízení podle čl. 36 Listiny základních práv a svobod totiž není „bezbrhý“ a nemůže mu z důvodu zachování zásady právní jistoty umožnit využít institut obnovy řízení v těch případech, kdy si nestřežil svá práva sám (zásada „vigilantibus iura“ – právo je na straně ostražitých) a to zejména v situaci, kdy uvedl věcné námitky a označil důkazy k těmto námitkám, které znal v době vydání rozhodnutí, o jehož obnovu žádal (tj. řízení ukončené rozhodnutím ZKI ze dne 16. 3. 2004), přičemž tyto námitky a důkazy

mohl uvést i v žalobě proti tomuto rozhodnutí. Na tomto místě je třeba stěžovateli zdůraznit, že se domáhal obnovy řízení ukončeného zmíněným zrušujícím rozhodnutím ZKI ze dne 16. 3. 2004, nikoliv však obnovy předchozího řízení skončeného věcným rozhodnutím ZKI ze dne 17. 1. 2001. Tato skutečnost vyplývá z obsahu návrhu na obnovu řízení doručeném správnímu orgánu I. stupně dne 24. 3. 2004. Věcné námitky a návrhy na důkazy stěžovatele tak mohly v podstatě pouze směřovat proti zrušujícímu rozhodnutí ZKI ze dne 16. 3. 2004, tedy mohly se věcně týkat posouzení zákonnosti uplatněné překážky *rei iudicatae*. Za takové právně relevantní námitky, obsahující tvrzení o nových skutečnostech nebo důkazech, které mohly mít podstatný vliv na rozhodnutí a nemohly být v řízení uplatněny bez zavinění účastníka řízení (§ 62 odst. 1 písm. a/ správního řádu) by tedy byly považovány pouze námitky směřující proti zrušujícímu rozhodnutí ZKI ze dne 16. 3. 2004. Proto věcné námitky stěžovatele obsažené jak v návrhu na obnovu řízení, tak v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně a dále v žalobě proti rozhodnutí žalovaného a potažmo i v kasační stížnosti, které se týkaly správních rozhodnutí vydaných v řízení ukončeném rozhodnutím ZKI ze dne 17. 1. 2001, nebylo možné považovat za právně relevantní důvody pro obnovu řízení, ale mohly být pouze uplatněny v přezkumném soudním řízení na základě žaloby stěžovatele; na němž záviselo rozhodnutí, zda ji podá či nikoliv. To už byla otázka svobodné vůle stěžovatele a nikoliv okolnost mající původ v „diskriminačním“ postupu správních orgánů. Pokud stěžovatel poukazoval, jak v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně, tak i v žalobě a potažmo i v kasační stížnosti na „novost“ jím uváděných skutečností a důkazů (tj. zejména „nově“ nalezené archivní doklady, znalecký posudek č. 2557-/2003, náčrt zaměření poloh hranic dotčených parcel v terénu vypracovaných firmou G. E., s. r. o., ze dne 26. 7. 2001, kopie mapy stabilního katastru pořízené ve Státním ústředním archivu v Praze, dva listy překladů zápisu z „gruntovní knihy“ a kopie dalších dokumentů uložených ve Státním archivu v Praze), přičemž stěžovatel tak činil zřejmě za účelem prokázání předpokladu pro nařízení obnovy uvedeného v § 62 odst. 1 písm. a) správního řádu, tak městský soud správně dospěl k závěru, že se o žádné takové skutečnosti, které nemohly být v řízení uplatněny bez zavinění účastníka řízení nejednalo, neboť tyto podklady byly součástí žádosti o doplnění a opravu údajů vlastnické hranice v katastrálním operátu ze dne 17. 2. 2003 a byly k tomuto návrhu připojeny, což vyplynulo nejen ze správního spisu, ale i z odůvodnění KÚ v Táboře ze dne 1. 12. 2003, v němž jsou tyto doklady předložené účastníky tohoto řízení zmíněny. Protože se nejednalo o žádné nové skutečnosti a důkazy ve smyslu § 62 odst. 1 písm. a) správního řádu, jelikož tyto skutečnosti a důkazy byly stěžovateli známy v době řízení, jehož obnovy se domáhal (tj. řízení ukončené rozhodnutím ZKI ze dne 16. 3. 2004, nikoliv řízení ukončené rozhodnutím ZKI ze dne 17. 1. 2001), přičemž navíc jím dokonce samotným byly i uplatněny, nemohl být dán důvod pro povolení obnovy řízení podle § 62 odst. 1 písm. a) správního řádu. V této souvislosti neshledal Nejvyšší správní soud za důvodnou ani námitku stěžovatele uvedenou v doplnění kasační stížnosti ze dne 24. 5. 2006 o vadě „nepřezkoumatelnosti výroků“ rozhodnutí KÚ Tábor ze dne 16. 10. 2000 a rozhodnutí ZKI ze dne 16. 3. 2004. Z uvedených důvodů proto Nejvyšší správní soud nemohl ani spatřovat pochybení městského soudu v procesním postupu, když „při jednání neodůvodnil neprovedení důkazů navržených žalobcem, ani porušení zákonných ustanovení žalovaným“. Navrhované dokazování a tvrzené porušení zákonných ustanovení žalovaným se totiž týkalo zmíněného věcného přezkoumání rozhodnutí o návrhu na opravu chyb v katastrálním operátu, kterým se žalovaný v řízení o návrhu na obnovu a potažmo městský soud nemohly vzhledem ke zmíněným zákonným podmínkám obnovy řízení zabývat.

Konečně důvodnou neshledal Nejvyšší správní soud ani námitku stěžovatele o nicotnosti výroku rozhodnutí KÚ Tábor ze dne 16. 10. 2000. Podle teorie správního práva

a konstantní soudní judikatury (např. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2005, č. j. 6 A 76/2001 - 96), k otázce nicotnosti řešené před nabytím nového správního řádu (zák. č. 500/2004 Sb.), je za nicotný považován správní akt, který trpí natolik intenzivními vadami, že jej vůbec za rozhodnutí ani považovat nelze. Takovými vadami jsou např. absolutní nedostatek pravomoci, absolutní nepřislušnost rozhodujícího správního orgánu, zásadní nedostatky projevu vůle vykonavatele veřejné správy (absolutní nedostatek formy, neurčitost, nesmyslnost), požadavek plnění, které je trestné nebo absolutně nemožné, uložení povinnosti nebo založení práva něčemu, co v právním smyslu vůbec neexistuje, či nedostatek právního podkladu k vydání rozhodnutí. V případě stěžovatelem namítané vady výroku se proto nemohlo jednat o vadu způsobující nicotnost tohoto rozhodnutí, ale o námitku, kterou mohl stěžovatel uplatnit v přezkumném soudním řízení, na základě žaloby proti rozhodnutí ZKI ze dne 16. 3. 2004. Pro úplnost Nejvyšší správní soud uvádí, že i kdyby se stěžovatel v návrhu na povolení obnovy řízení ze dne 23. 3. 2004 podaném dne 24. 3. 2004 u ZKI v Českých Budějovicích domáhal obnovy řízení ukončeného rozhodnutím ZKI ze dne 17. 1. 2001 s nabytím právní moci dne 18. 1. 2001, tak by jeho návrh nemohl být úspěšný z důvodu zániku tříleté objektivní lhůty pro podání tohoto návrhu, přičemž zmeškání lhůty nelze prominout (§ 63 odst. 3 správního řádu).

Ve vztahu k hodnocení zákonných předpokladů obnovy řízení uvedených v § 62 odst. 1 písm. c) správního řádu se Nejvyšší správní soud ztotožnil s právním názorem městského soudu, podle kterého nebylo žalobcům znemožněno realizovat jejich právo vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a i ke způsobu jeho zjištění, popř. navrhnout jeho doplnění, neboť v projednávaném případě již bylo o návrhu na provedení opravy zákresu hranic mezi výše zmíněnými pozemky věcně rozhodováno (rozhodnutí ZKI ze dne 17. 1. 2001), přičemž důkazy a skutečnosti za účelem odůvodnění této žádosti sami žalobci a potažmo i stěžovatel předkládali, tudíž znali všechny skutečnosti, na jejichž základě bylo rozhodováno. Jak již Nejvyšší správní soud uvedl v rozhodnutí ze dne 30. 9. 2003, č. j. 6 A 63/2002 - 40, smyslem institutu obnovy řízení podle § 62 odst. 2 písm. c) správního řádu je nové projednání věci za situace, kdy účastník řízení až po uplynutí lhůty pro podání odvolání nebo až pro proběhnuvším odvolacím řízením – případně poté, co nabylo právní moci správní rozhodnutí, proti němuž není odvolání přípustné – zjistí, že procesní pochybení správního orgánu mohlo vést k vydání rozhodnutí v jeho neprospěch. Stěžovatel neuvedl relevantní skutečnosti svědčící o tom, že by mu byla odňata možnost účastnit se řízení s přímým následkem na zákonnost rozhodnutí. Je nutné zdůraznit, že i kdyby byla odňata možnost účastnit se řízení, tak je nutné splnit ještě další podmínku uvedenou v § 62 odst. 1 písm. c) spočívající v podstatném vlivu na rozhodnutí a nemožnosti zjednání nápravy v odvolacím řízení. V této souvislosti k námitce stěžovatele týkající se nahlížení do spisu je nutné poznamenat, že z jeho tvrzení a ze správního spisu nebylo zjištěno, že by toto právo mu bylo upřeno. Z ustanovení § 23 správního řádu neplyne, že by účastník řízení měl nárok, aby mu byly správní spisy zaslány k nahlédnutí do místa bydliště, či snad přímo jemu samotnému, což ostatně uvedl již Nejvyšší správní soud ČR v nálezu č. 273/1990 a na tomto názoru je možné setrvat i z hlediska současné právní úpravy obsažené ve správním řádu. Rovněž tvrzení stěžovatele o tom, že „3 krát písemně žádal ZKI o umožnění se vyjádřit“, a to v odvolacím řízení, nemělo oporu ve správním spisu a navíc toto právo má účastník i bez písemné žádosti adresované správnímu orgánu (§ 32 odst. 2 správního řádu).

Nejvyšší správní soud se konečně dále ztotožnil i s právním závěrem městského soudu týkajícím se hodnocení předpokladu důvodu obnovy řízení podle ustanovení § 62 odst. 1

písm. b) správního řádu (rozhodnutí v řízení o žádosti o opravu sporné hranice nezávisle na posouzení předběžné otázky) a podle § 62 odst. 1 písm. d) správního řádu („podrážděnost jednání a averze“ k případu), přičemž citované tvrzení nelze považovat za okolnosti svědčící o důvodnosti pochybností týkajících se nepodjatosti pracovníků správního orgánu ve smyslu § 9 správního řádu. Rovněž nebyl dán důvod pro obnovu řízení podle § 62 odst. 1 písm. e) správního řádu (nelze namítat jakýkoliv důkaz, který byl při řízení proveden, ale pouze takový, který stojí v základu rozhodnutí; rozhodnutí nebylo dosaženo trestným činem). Správný závěr městského soudu se týká i tvrzení žalobců o „nepravdivém stavu“ v LV 191 a LV 527, které nemůže být zákonným důvodem obnovy řízení, když uvedené tvrzení nelze podřadit pod žádnou skutečnost uvedenou v § 62 odst. 1 písm. a) – e) správního řádu, přičemž tato tvrzení by mohla být pouze předmětem přezkumného soudního řízení o žalobě podané proti rozhodnutí ZKI ze dne 17. 1. 2001.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že nebyl dán žádný z důvodů kasační stížnosti, pro který by musel zrušit napadený rozsudek městského soudu, a proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 103 odst. 1, § 109 odst. 3 a § 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto neměl právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovanému, kterému by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.), soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu náklady řízení dle obsahu spisu nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. května 2007

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu